

Verohallinto

VH/2777/00.01.00/2023

Luonnos verohallinnon ohjeeksi: Sijoitusrahastojen verotuksesta ja TVL 20 a §:n sääntely

Ohjeeseen ehdotetut muutokset selkeyttävät ohjeen rakennetta ja mukauttavat ohjeen tuoreeseen oikeuskäytäntöön – tämä ei poista ohjeen taustalla olevan lainsäädännön ongelmia

Finanssiala ry toteaa, että ohjeen rakenteeseen tehdyt muutokset selkeyttävät ohjeen rakennetta ja luettavuutta. Sisällön osalta muutokset vastaavat tuoretta oikeuskäytäntöä.

Yleisenä kommenttina haluaisimme tuoda esiin, että rahastojen verovapautta koskevan sääntelyn tila Suomessa on hyvin erikoinen; TVL 20 a §:ssä oleva vaatimus sopimusperusteisuudesta on todettu EU-oikeuden vastaiseksi yli vuosi sitten annetulla EUT:n ratkaisulla. On mahdollista, että sama tulee tulevaisuudessa tapahtumaan esim. vaatimukselle siitä, että rahastolla tulee olla vähintään 30 osuudenomistajaa. Tästä huolimatta TVL 20 a §:n säännöstä ei ole muutettu EU-oikeuden mukaiseksi. Käytännössä Verohallinto ohjeluonnoksellaan ohjeistaa siten lain sanamuodon vastaista (tosin EU-oikeuden mukaista) tulkintaa oikeuskäytäntöön perustuen. Tähän oikeustilaan tulisi tehdä pikainen muutos eli TVL 20 a § tulisi muuttaa oikeuskäytännön linjan mukaiseksi.

Myös ohjeessa ja lainsäädännössä verovapauden kriteeriksi asetettu vaatimus rahaston avoimuudesta vaatisi uutta tarkastelua muuttuneen ja muuttavassa olevan EU:n rahastosääntelyn osalta. EU:n pitkäaikaisia sijoitusrahastoja koskevan ELTIF-asetuksen muutokset tulevat voimaan 10.1.2024. Muutosten tarkoitus on edistää tällaisten rahastojen perustamista EU:ssa. Rahastojen tarkoitus on sijoittaa pitkäaikaisiin, usein epälikvideihin, omaisuuseriin, jolloin lähtökohta usein on, että rahastot ovat suljettuja. Samoin vielä neuvotteluvaiheessa olevissa vaihtoehtorahastojen hoitajia koskevan direktiivin muutoksissa mahdollistetaan uudenlaiset ns. lainanantorahastot, mitkä niin ikään ovat pääosin suljettuja. Vaatimus rahaston avoimuudesta on liittynyt UCITS-rahastoihin, mutta se ei useinkaan sovi vaihtoehtoisten rahastojen toimintaan. Kyseessä on kuitenkin selvästi rahasto eikä tavanomaista liiketoimintaa harjoittava yhtiö.

Osiossa 3.2 on mainittu, että ulkomainen rahasto voi olla rinnasteinen suomalaiseen rahastoon mm. silloin kun ulkomainen rahasto on vapautettu sijaintivaltiossaan tuloverosta tai kuuluu siellä verotukselliseen läpivirtausjärjestelmään tai on käytännössä vapautettu asuinvaltiossaan tuloverosta asuinvaltion lainsäädännön mahdollistaman rahaston tulosta tehtävän vähennysoikeuden perusteella. Ensimmäinen ja viimeinen mainituista vaihtoehtoista on selvä useimmille lukijoille, mutta osiossa mainittua ”verotuksellista läpivirtausjärjestelmää” voisi selventää kertomalla, mitä se käytännössä tarkoittaa. Termi ei välttämättä ole kaikille tuttu.

On muistettava, että ohjeluonnoksesta ja tulevasta ohjeesta huolimatta verotuskohtelu määräytyy edelleen hyvin pitkälti tapauskohtaisesti. Verohallinto esimerkiksi ratkaisee

ulkomaisten rahastojen verovapauden Suomesta saaduista osingoista joko ennakkoratkaisua, lähdeverokorttia tai lähdeveron palautusta haettaessa.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs